

Fàbrica de Joan Debant / Cal Ramon Ferrer

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Carrer Riera, 6-8-10 - Plaça Dr. Guardiet, 9, 08191-RUBÍ
Emplaçament: Al nucli urbà

Coordenades:

Latitud: 41.49183
Longitud: 2.02948
UTM Est (X): 418987
UTM Nord (Y): 4593812

Classificació

Número de fitxa: 08184-139
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani Eclecticisme
Segle: XX
Any: 1929
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Número inventari: IPIC
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 14615DF1994S
Fitxes associades:
[Rubí Centre](#)
Autoria de la fitxa: Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA

Data de registre de la fitxa: dl., 15/01/2001 - 01:00

Descripció

Edifici fabril al qual es destaca el pis baix que consta de tres naus i diverses sales, a les que s'accedeix pel carrer de la Riera, 8. La major part de la maquinària actualment es mou per l'embarat. Conserva tota la maquinària dels primers temps, com una premsa per a estampació de l'any 1920, un motor elèctric dels anys 1910-1920 i un generador elèctric també dels anys 1920, així com un bon nombre de telers (INVENTARI, 1999). La façana que dona a la plaça del Dr. Guardiet és del 1914. Els telers són dels anys 1920 encara en funcionament. Ara fan samarretes esportives i roba interior. Es van especialitzar en teixit esportiu a partir del 1936. També hi ha l'embarat i el motor elèctric amb el que funcionava l'antiga fàbrica, així com la més antiga "burra" (generador de gasolina). A més de fàbrica era habitatge del propietari i oficina. Resulten interessants els telers circulars "Bonami", de Manxester. També es troben premses, planxadores amb formes, ribeters, etc.. (Informació oral Joan Debant, abril 2001; JUAN DEBANT, s.d.)

Observacions:

Es tracta d'una antiga indústria que encara es mou amb maquinària tradicional.

Història

La documentació assenyala que el ferrer es trobava en terrenys de l'església per la qual cosa havia de pagar uns censos a la parròquia de Sant Pere i que es localitzaria en aquest edifici, ja que va haver-hi en el mateix una ferreria fins el segle XIX (BENCOMO, 1996), encara que sembla que també varen aparèixer restes d'una farga baixmedieval a les excavacions de la plaça. Aquesta ferreria estaria datada per documentació l'any 1460 i es trobava a la "Sagrera" de l'església (MARGENAT, 1995). Aquesta farga va ser feta perquè els habitants de Rubí no volien anar a llussar les eines a la del senyor del Castell i van fer diversos intents fins que van aconseguir obrir aquesta (GARCIA, 1995). A la plaça també es van detectar restes del primitiu rec medieval, que podia donar energia a aquesta instal·lació industrial (MARGENAT, 1995). Al cadastre de 1717 hi figuren els ferrers Francesc Carreres i el seu mosso Joan Perramon i Josep Prats i Josep Pons fadrí-ferrer (GARCÍA, 1996). Respecte a l'última utilització de l'edifici, és a dir, des de l'any 1929 (INVENTARI, 1999) com a fàbrica tèxtil, cal assenyalar, que els antecedents més antics de producció tèxtil a Rubí es troben en les dades sobre el teixidor de llí Braget Vinyes, el 1460. Destaca, també, pel seu interès la següent notícia referida a can Xercavins, on entre els anys 1797 i 1799 es va teixir una peça de tela de cent canes. El teixidor va cobrar 23 lliures pel seu treball, una altra d'estopa de 90 canes que va costar 18 lliures i 4 sous i una de drap de brí de 56 canes a 5 sous la cana; una altra de fil i cotó de 15 canes i mitja a sis sous la cana (VENTOSA, 1984). Respecte a l'edifici actual, s'ha de destacar les instal·lacions i màquines que constitueixen l'actual indústria tèxtil. Com a tal indústria va començar produint gèneres de punt, com jerseis, més tard roba interior de tota mena així com les primeres samarretes especials esportives fetes a Espanya. L'inici de l'empresa va ser als anys 1920, quant els avis de l'actual propietari Joan Debant i Rosa Puigvert van comprar el seu primer teler, a Castellar del Vallès, Temps després van treballar a Manresa i Barcelona, on es van associar amb l'industrial tèxtil Fàbregas i, fins i tot, van arribar a muntar una empresa a Medina del Campo Cap el 1929, compren l'actual local, el condicionen la planta baixa i, a sobre, construeixen l'habitatge de la família. Es tracta d'una empresa familiar que treballa per encàrrec. Els Debant van inventar un tipus de teixit de cotó a l'interior i raió a l'exterior (substituint per poliester cap el 1980), encara que no el van patentar. Els nombre de treballadors va ser en origen de 5 - 6 i, actualment, de 10, arribant a ser en les èpoques de més prosperitat de 14 - 15 treballadors. Van idear la samarreta del club de

futbol Sabadell. El cognom Debant, ve de la Fonollosa (JUAN DEBANT, s.d.; Informació oral Joan Debant.) .

Bibliografia

BEL I CANO, Pere A. (2001) Façanes i elements urbans històrics de Rubí, a protegir. Projecte de treball a presentar a la Taula de Patrimoni, Full mecanografiat. BENCOMO I MORA, Carme. (1996) "Rubí a l'Edat Moderna: una síntesi general", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 40, p. 325-339. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1995) "Sant Pere de Rubí a l'època baix-medieval; segles XII, XIII, XIV i XV", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 39, p. 309-318. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1996) "Sant Pere de Rubí. La seva evolució de parròquia rural a urbana", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 40, p. 340-349. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. INVENTARI (1999) Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya, Museu Nacional de Ciència i Tècnica de Catalunya. JUAN DEBANT, S.A. (s.d.) JD Jotade. Prendas Deportivas. Rubí. MARGENAT I RIBAS, Francesc (1995) "Rubí a l'època alt-medieval", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 39, p. 297-308. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VENTOSA I MUÑOZ, Sílvia (1984) "La primera indústria tèxtil a Rubí". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 12, p. 243-258. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. Informació oral Joan Debant, abril 2001

